

Redacțiunea, Administrațiunea și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
Scrisorile nefranțate nu se re-
mesc. Manuscrisurile nu se re-
trimis.

Birourile de anunțuri:
Brașov, piața mare Nr. 22.
Inserate mai presede în Viena
Rudolf Mosse, Haas & Vogler
(Oto Maas), Heinrich Schölk, Alois
Hörsdi, M. Dukes, A. Oppel, J. Dan-
enberg; în Budapesta: A. V. Gold-
berger, Anton Mezei, Eckstein-Bernat;
în Frankfurt: G. L. Dowe; în Ham-
burg: A. Steiner.
Prețul inserțiilor: o serie
garmonică pe o coloană 8 cr.
și 80 cr. timbru pentru o pu-
bliere. Publicări mai dese
după tariful și învoială.
Reclame pe pagina III-a e
serie 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL II

„Gazeta” ieșe în fie-care zi
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I., pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 286.

Brașov, Vineri 30 Decembrie

1888.

Către onorabilii cetitori!

„Gazeta Transilvaniei” intră în anulul al 52-lea al existenței sale.

Nenumăratele dovezi de simpatie și de încredere ce le-a primit acest organ de publicitate din partea Românilor de pretutindeni cu ocaziunea aniversării a cincizecea a existenței sale sunt cea mai viua și mai puternică mărturie pentru atitudinea sa politică și națională.

Răzimat pe încrederea publicului român și condus de iubirea de patrie și de datorie ce o are către sfânta cauză a românismului, organul nostru n'a pregetat de a aduce, mai ales în cei de cece ani din urmă, însemnate jertfe pentru a corespunde totu mai mult cerințelor timpului și trebuințelor cetitorilor săi.

Astfel de la 1 Ianuarie 1881 „Gazeta Transilvaniei” a început să apară de trei ori pe săptămână totu cu prețul de până atunci, iar de la 1 Aprilie 1884 apare în fie-care zi, erăși cu același preț, căci cei 2 fl. adăugați acoperă numai cheltuielile înmulțite cu portul postal.

De atunci încôce am făcut totu ce ne-a stat în putință spre a aduce îmbunătățiri atât în redactarea ziarului cât și în întocmirea sa esteriă, pentru care scopu am isbitu ca ziarul să-și aibă tipografia proprie.

Nu-i vorba, multe se ceru astăzi de la un ziar, mai ales când elu este chemat să servească cauză a unui popor atât de multu prigonit de sorțe. Prin urmare nu putem dice că am ajuns la capătul îmbunătățirilor.

Din contră, astăzi când, ca niciodată până acuma, pozițiunea ziaristice noastre s'a agravat; când atâtea lovituri sunt îndreptate asupra ei cu vehemență așa de mare; când procese peste procese, condamnări la închisore și amende în bani o împiedecă în munca și stăruințele ei de a da pe față toate nelegiuirile, prigonirile și asupririle și de a lupta pentru recăstiga drepturilor poporului român: se cere de la noi să ne încordăm puterile cu îndoită energie și să continuăm lupta cu curaj și neînfrântu, introducându nouă reforme, pentru ca „Gazeta Transilvaniei” nu numai să corespundă mai multu chemării sale, ci să se facă cu putință ca principiile salutare naționale ce le propagă să potă pătrunde până și în coliba țeranului.

Conduși de aceste vederi, voim să facem și cu începerea anului viitoru mai multe esențiale ameliorări în ziarul nostru.

Pe lângă programul, ce l'am observat până azi la redactarea foii, suntemu decisi a cultiva mai multu și unele terene, cărora până acuma potă nu le-am putut da atențiunea cuvenită.

Spre scopul acesta am avutu fericirea a concentra împrejurul nostru unu număr însemnatu de bărbați cu cunoscințe speciale, cari voru colabora regulat la foia noastră, așa ca materialul celu va conține să fiă câtu mai variat, instructiv și acomodat trebuințelor poporului, nu numai pe tărâmul politicu, literar și social, ci ținându deopotriva seamă și de interesele sale din punctu de vedere alu economiei, educațiunii și igieniei, alu afacerilor sale cu autoritățile cu cari vine mai desu în atingere și alu treburilor sale financiare și comerciale.

Afară de aceea câștigându-ne convingerea, că după împrejurările poporului nostru unu ziar cotidianu nu este în stare a pătrunde în toate paturile sociale — parte mare din cauza prețului lui — și astfel știind că să sîmte trebuința de a i se face cu putință oru și cărui Român, care știe ceti, ca să fiă informatu despre interesele și trebuințele lui, ne-amu decisu ca de la anul nou 1889 înainte să mărimu în modu destul de însemnatu prin adăuguri numerele noastre cu data de Duminecă și să le întocmim și să le redactăm astfel, ca să intereseze pe oru și ce cetitotu și să se potă abona și separat.

Deschidemu der abonamentu la „Gazeta Transilvaniei”, care deși mai bogat în materialu va costa ca și până acuma 12 fl. v. a. pe an și în deosebi pentru aceia, cărora impregiurările nu le ertă de a abona întregu ziarul, deschidemu abonamentu separat la numerele cu data de Duminecă ale „Gazetei Transilvaniei”, cari voru costa pe anu numai 2 fl. v. a.

Rugăm pe abonații noștri de până acuma, ca să stăruiască pe câtu le va sta în putință în cercul domnilor lor pentru lăfirea „Gazetei Transilvaniei” precum și pentru răspândirea în popor a numerelor cu data Duminecă, ce se potă abona și separat.

(Anunțul Administrațiunii pe pagina IV.)

Redacțiunea.

Gărgăunii șovinistilor.

I.

Când am datu o scurtă dare de seamă despre articulu foilor unguresci din Clușiu, scriși de încheierea anului 1888 n., amu făgăduitu că vom reveni asupra lor, ca din nou să încercăm a-le scote șovinistilor gărgăunii din cap, cari fi facu să mai credă și să mai spereze în realizarea unor idei utopice și nebune.

S'a putut vedea din acei articuli, deoparte hotărârea foilor unguresci d'a continua cu agitațiunile lor în contra naționalităților, de altă parte s'a putut simți frica de transpiră din fiecare rând și de care sunt cuprinsi agitatorii unguři din cauza păcătoșilor lor și a conștiinței, că au nedreptățit naționalitățile și au înăsprit relațiunile cu ele.

E cu neputință să nu te cuprindă scârba și disprețulu de atâta încăpăținare a șovinistilor d'a stăru în pornirile lor nenorocite ce duc pe povârnișul prăpastiei, de dragul unor idei scrințite ce le-au subjugat creerii.

În locu să o rupă cu nenorocitul trecut de a agita și persecuta, de a insulta și calumnia, de a nedreptăți și a încălca; în locu de a căuta să vindecă „marea bolă a statului”, cum numescu

șovinistii cestiunea naționalităților, ei cari au pricinuit-o, ne ceru tot nouă să o vindecăm, noi cei răniți de săgețile lor ce dîlnic ni le nfigu în străvechile noastre drepturi, până și în cea mai scumpă avere a noastră: limba și naționalitatea.

Când auđi pe unu „Ellenzek” dicendu, că în interiorul Carpaților putem trăi strălucit cu toți decă ne nțelegem pacnicu unii cu alții, și totu elu ne cere să primim toate consecințele situațiunii ce ne-au creat regimul și agitatorii unguři, adecă să ne nchinăm „ideii de stat maghiar”, mai potă fi vorba de unu traiu strălucit?

Când aceeași foia ungurescă ne spune, că în acestu statu numai o națiune potă fi și anume cea maghiară, fiindcă așa ar fi fost de o mie de ani, așa ar fi ađi și așa crede că va fi în viitoru, mai potă fi vorba de o înțelegere pacnică cu naționalitățile?

Nu, a primi consecințele unei astfel de situațiunii ar însemna a ne condamna noi înși-ne la morțe.

Nu așa a fost de o mie de ani, nu așa e ađi și nu așa va fi în viitoru, cum îi place foii unguresci a spune plesnindu adevărulu istoric în față și credendu că sa voru găsi între naționalități

mișei, cari să le dea pe acestea ploconu în brațele celor cari le voesc morțe politica și națională.

Nu așa se vorbește, „când sorțe noastră este comună, când inamicul nostru este comun, când viitorul nostru este comun” precum recunosc foia ungurescă, nu așa se vorbește față cu majoritatea cea mare a populațiunii Ardealului, Bănătu și Țerei unguresci.

Decă regimul și șovinistii unguři dorescu să trăiască strălucit și în înțelegere pacnică cu naționalitățile, să-le recunoscă acestora ce e alu lor, drepturile, limba și naționalitatea, să le lase în pace a și-le desvolta acestea așa precum ele voesc.

Într'unu stat cu diferite naționalități, dintre cari unele sunt cu multu mai vechi de o mie de ani pe acestu pământu, nu potă fi vorba de o singură națiune și de fracțiuni ale ei. Tote au dreptulu să stea pe aceeași treptă de egalitate de drept. Și câtă vreme nu se va crea o astfel de situațiune, „marea bolă a statului”, cestiunea naționalităților, va amenința cu cangrenă.

O dorescu regimul și șovinistii unguři acesta? N'au decătu să continue lupta cu naționalitățile.

Unu conflictu anglo-germanu.

Diarele englezesci publică corespondența schimbată între Sir Morier și comitele Herbert de Bismarck cu ocazia atacurilor „Gazetei de Colonia”, care a acusat pe Sir Morier de a fi destăinuit lui Bazaine mișcările armatei germane în 1870.

Sir Morier protesteză cu vioiciune și arată o scrisore a lui Bazaine, cu data de 8 Augustu, care scrisore desminte într'unu modu formalu cuvintele atribuite diplomatului engles. În consecință acestă din urmă a cerutu comitelui Herbert de Bismarck să desmintă acestă calomnie în „Gazeta Germaniei de Nord”.

Comitele Hert de Bismarck a răspuns că cuprinsulu și tonulu scrisorei lui Sir Morier nu permit să dea urmare cererei sale uimitore.

„Daily-Telegraf” declară, că într'egă Englitera e actualmente insultată în persoana lui Sir Morier. Cele-lalte diare englezesci vorbesc în același sens.

Rusia și statele balcanice.

Diarele rusesci sunt unanime a reclama formarea unui ministeru național în Serbia, ca fiindu singurul mijlocu de a asigura menținerea noiei constituțiuni sârbesci în intrigimea sa.

După corespondentulu lui „Times” la Viena, Rusia ar considera nesuccesele sale politice în Balcani ca rezultând din insuficiența reprezentanților săi actuali la Belgrad, la Atena și la Bucuresci și prin urmare ea și-ar propune să i schimbe.

Germania și puterile aliate.

Un articol al ziarului „Post“ constată cu satisfacție, că Italia în afacerea Tunisului nu mai are nici un motiv de a se neliniști. Un demers din partea Franciei de felul celui care era de temut, adică ca funcționarii străini să se naturalizeze ca supuși tunisieni ori francezi, ar fi avut de sigur un caracter de provocare față cu Italia; dar Italia este aliată cu Germania.

Suntem foarte satisfăcuți, adăuge ziarul german, de a constata, că datorită fie-căruia dintre cei care formează alianța cu noi fiind îndeplinită cu fidelitate, nu suntem actualmente amenințați de nici o primejdie atât dinspre Orient cât și dinspre Occident.

SCRILE DILEI.

Redactorul fizei sârbesci „Glas“ din Becicherecul mare, Dr. Emil Găvrilă, pentru că în toia lui ar fi publicat articolul de cuprins politic, deși el n'a depus cauțiune, la acuză procurorului regesc prin decizie a fost citat la pertractare finală înaintea tribunalului competent din Becicherecul mare. Tabla însă a cassat acestă decizie și a avisat tribunalul a-și motiva decizia sa. Cu această ocaziune observăm, că după deciziunea curială din 23 Maiu 1882 Nr. 9772 din a. 1881 n'au să decidă colegiile judecătorești, ci opiniunea (expertiza) motivată a 3 redactori de ziare politice, decât un articol este sau nu de cuprins politic. Colegiul judecătorești are să esplice numai măsura pedepsei, conformă opiniei eventuale nefavorabile a experților. — Acestă decizie principială oferă oșcare garanție foilor periodice nepolitice, deoarece astăzi nu este conceput mai vag, mai confuz decât conceptul cuvântului: „politic“. Și după noțiunile intuitive ale unor procurori și judecători chiar și un tractat istoric pōte fi declarat de politic și respectivul autor condamnat.

Aflăm că la 18 (30) Ianuarie se va da balul „Reuniunii femeilor române“ din Brașov.

Principele moștenitor al României, felicitându de sărbători, printr'o scrisoare, regimentul 3 de liniă, din care face parte, a anunțat că peste câteva luni se va stabili definitiv în România. Se crede că se va așeza în Iași.

Printr'o scrisoare adresată Reginei României, Principele de Galles și-ar fi exprimat dorința de a se traduce în limba engleză câte-va din piesele sale.

Cu privire la accidentele de drum de fier, „România Liberă“ din Bucuresci dă următoarele relații: Zăpada este generală și cade cu mare abundență peste totă țera. Pe Bărăgan viscolul a fost teribil și nu s'a potolit încă bine. Liniă Bucuresci-Fetesca, cu ramurile ei, este tăiată; un tren chiar este înzăpedit de două zile și patru mașini trimise pentru a restabili circulațiunea au rămas înșile înămețite. Voiajorii din tren sunt adăpostiți în cantone. Circulația între Galați și Barboși a fost tăiată de viscolul ei la 3 ore; până la nouă dispozițiunii, voiajori și mărfuri pe liniă Barboși-Vaslui nu se mai iau. Asemenea liniă Buzău-Brăila este tăiată la Făurei. Liniă centrală este intactă; trenurile sosesc numai cu o întârziere firesc. Indată ce vârtejul de vânt se va potoli, ceea-ce se speră, de ore ce i s'a schimbat direcția, liniile vor fi toate destupate.

„Monitorul Oficial“ din Bucuresci publică următorul comunicat: Unele ziare au răspândit șgomotul, că guvernul ar ave intențiunea să închidă tērgul de rimători dela Turnu-Severin. Pentru ca asemenea șvonuri neintemeiate

să nu influențeze asupra unora din comercianții cari au relațiuni cu tērgul, se dă cea mai formală desmăgire acestor șgomote, aducându în același timp la cunoștință atât a comercianților cari aduc rimătorii lor spre desfacere în tērgul dela Turnu-Severin, cât și cumpărătorilor din țera și din streinătate, că tērgul va urma ca și în trecut operațiunile sale.

Bulgarul Kisseloff, care a atentat la viața ministrului bulgăresc d. Nacevici și care a fost achitat de curtea cu jurați din Giurgiu, a fost expulsat din România în urma unei decizii a consiliului de miniștri.

Ordonanța ministrului unguresc de culte și instrucțiune

relativă la instrucțiunea limbii germane în școlile medii are următorul cuprins:

„Raporturile organelor mele oficiale, cari controlează rezultatele instrucțiunii în școlile medii, conglăuesc într'aceea, că nici gimnaziul nici școla reală nu ajunge ținta aceea a instrucțiunii limbii germane, care o determină planurile de învățământ și instrucțiunile. Acestă se adevărește atât prin experiența generală, cât și prin semnele, la cari a indigitat predecesorul meu cu circularul său din anul 1884 sub nr. pres. 1542.

Nu e de lipsă a arăta mai cu deambruntul, cât de importantă este cunoștința limbii germane din punct de vedere cultural și cât de estinsă cercul (câmpul) de cultură și de erudițiune modernă deschide nemijlocita ei cunoștință cu bogata ei literatură. Pentru aceea eu trebuie să și pretind, ca ținta pusă în planurile de învățământ și în instrucțiunile pentru instrucțiunea în această limbă să se ajungă într'adevăr. Spre scopul acesta eu, ținându sēmă de împrejurări și de mijlocele, cari imi stau la dispozițiune, aflu de lipsă a ordona următoarele:

1. Față de nepăsarea, care o vădesc singuraticite institute adese-ori cu înțelegere foarte greșită la instrucțiunea limbii germane și la judecarea rezultatului, binevoit și a avisa pe respectivii profesori, ca pe deoparte să urce intensitatea instrucțiunii în măsura cea mai mare posibilă și să pună greutatea de căpetenie a activității lor pe aședarea fundamentului solid gramatical, precum și pe căștigarea tezaurului limbistic, ăra pe de altă parte în clasificățiune, mai vortos după terminarea clasei IV, când fundamentul gramatical trebuie să fie pus deja, să procedă t cmai așa de riguros, ca și colegii D-lor la fie-care altă obiect.

2. Modul de instrucțiune să fie în ambele școle medii cât se pōte de practic, spre care scop pretensiunea aceea a planurilor de învățământ și instrucțiunilor, ca în clasele superioare limba germană să servescă ca limbă de instrucțiune pentru limba și literatura germană, să se implinescă cu totă strictețe. Pentru punctuala executare a acestei dispoziții eu fac responsabil pe directorii institutelor.

Eu îi provoc mai departe, ca în sensul dispozițiilor și instrucțiunilor relative la esamenele de maturitate pentru gimnaziu, toți acei scolari, ale căror lucrări scripturistice de maturitate nu corăspund pe deplin scopului în totă privință, să fi supuși și la un esamen oral din limba germană și să vegheze la stricta judecare a răspunsurilor.

În planul de învățământ al școlilor reale, unde numărul cel mare de ore pentru limba germană e de ajuns sub tote împrejurările, ca corpul didactic pe lângă întrebunțarea mijlocelor de sus să pōtă ajunge ținta fixată, nu e de lipsă o sporire a ărelor. Gimnaziul cade sub altă punct de vedere, căci acolo este un număr de ore

mai mic, așa că pentru a învinge greutatea, ce rezultă din referințele locale, se cere o deosebită îngrijire. Sunt ținuturi, unde școlarii nu audă limba germană în familiă; în alte locuri școlarii aceleiași clase vorbesc mai multe limbi din patriă — între acestea și pe cea germană — ăer una pe socotela celorlalte, așa că dezvoltarea unui simț adevărat de limbă și un us mai liber al limbii se îngreunază foarte tare.

Fiind că greutatea nu sunt aceleiași în tote gimnaziile, ci ele diferesc după singuraticite ținuturi, nu este consultă a sana tote relele printr'o măsură uniformă, care să se întindă peste tote instituturile; modul de deslegare trebuie căutat mai vortos în planurile de învățământ existente locale, care instituțiune s'a născut tocmai din acestă motiv.

Deci Vă provoc, ca să însărcinați pe corpul didactic al gimnaziilor, ca să facă referințele lor locale speciale din indicatele puncte de vedere cât mai curându de obiectul alt unui studiu temeinic și ca să pōte grije în sensul normelor existente și în cadrul planurilor de învățământ locale pentru o eventuală sporire a ărelor limbii germane și adevă pe socotela acelor obiecte de învățământ, unde strămtorarea detaliurilor admite scăderea ărelor.

Deorece însă sporirea ărelor în favorul limbii germane va servi numai la perfectă apropiere a desterității limbii și la esertarea mai întinsă a materialului fixat, și după ce numai de acolo se pōtă lua ore, unde numita restrângere e posibilă, pentru aceea schimbarea planului de învățământ din vortore nu va fi necesară.

Propozițiunile D-Vostre să le trimetă încōce gimnaziile până la 15 Maiu a. c. însoțite de părerea D-Vostre. Budapesta, 17 Decemvre 1888.

Contele Csáky m. p.

Correspondența „Gaz. Trans.“

Valea-Bărgăului, Decemvre 1888.

Domnule Redactor! E foarte duros, când astăzi în veltul luminii și al libertății în Ungaria — stată per excellentiam „constituțională“ și „liberală“, vorba șovinistilor — cetățenii de altă nēm decât cei d la cămă, și mai ales noi Români și de și nu putem înregistra din partea ocărmitorilor noștri decât presiuni, nelegalități, nesocotința aședămintelor și drepturilor noastre.

Și apoi decă cercăm a face opozițiune, ori a ne plānge de aceste volnicii ale guvernului și organelor lui, tot noi suntem cei vinovați și timbrați de agitatori, rei patrioți, daco-romaniști și urmărit și trași în judecată ca să ne terorizeze să ne amuțim glasul, ca să nu mai șcie lumea mare, că la noi sub scutul constituționalismului precum și sub al „ideii de stat maghiar“, cercă regimul, cu organele lui, cu ceta de agitatori și șovinisti a ne tiranisa și a ne instrăina tot ce mai avem.

Dovadă sunt cele ce sr petrec astăzi cu comunitatea de avere grănițărescă a fraților bănațeni dela Caransebeș. Dovadă sunt cele ce se petrec cu noi urmașii grănițerilor din fostul al II-lea Rgmt. de grănițeri în Năsăud. Căci nu e destul, că de câțiva ani mănile ne sunt legate și poruncitori absolut peste averea noastră e faimosul fōispán și comisari al guvernului Bánffy, ci astăzi se intenționează din partea părințescei obladuir a se puce la un pas mai departe. Cu rea voință, sub pretext de „regulare a referințelor de posesiune grănițărescă“ tinde a ne lipsi de moștenirea hărădită dela strămoșii și părinții noștri pentru carea mari necazuri au rădat și multă sânge au vrsat, și a se da veneticiilor străini din totă lumea ce s'au aședat printre noi și cari astăzi fără nici o opoziție intră în ceta neofitilor ma-

ghiari și, veți Dōmne, îmuleșot rasa domnitore.

Casă nu mi-se dă cumva, că neadevărul grăesc, lasă să urzeze aici raportul imputerniciilor noștri în afacerile grănițăresce din carele evident se pōtă vedea mai sus amintitele intențiuni ale ocărmiterii tisaiste:

În urma concludului și a însărcinării reprezentanților din cele 44 comune foste grănițere dtto. 26 August 1888 subscriși ca plenipotenți ai acelor comune, la înteririle date din mai multe părți, în specie din partea organelor guvernului, am încercat a aduce la cale o împăciuire în procesul pendent cu familia Br. Kemény, precum și în procesele, ce sunt prezente de pendent între numitele comune și fonduri de o parte, și între erariul reg. mag. de altă parte pentru rectificarea titulei la cartea funduară pentru patronat etc.

Decănd s'au făcut pendent procesele de sus, adeseori a adus necesitatea cu sine, de a observa în ele cea mai strictă tăcere despre decursul lor și despre pașii, ce vor să se facă în ele și acestă tăcere au folosit o unii chiar cu intențiune, alții din cine șcie ce sfătoșire, spre a lăți feliu de feliu de faime în popor în cauzele acestea.

De o parte spre a delătura lățirea atăror faime, de altă parte fiind-că se tractează despre averea Domniilor-vostre: venim a vă face cunoștință (prin scrisoarea de față pentru crutărea șpelor, ce s'ar face convocându-vă ărași la o adunare), rezultatul încercărilor noastre de împăciuire în următoarele:

Dela datul 26 August a. c. am călătorit la Pesta în două rânduri și în acest interval ne-am consultat în afacerile de sub întrebare parte laolaltă, parte în special, atât cu cei cinci membri aleși în adunarea grănițărescă din 22 Faur 1885 (dintre cari unul n'a voit cu asta ocaziune a se consulta cu noi), cât și cu delegațiunea aleasă în adunarea fostilor grănițeri din anul 1883 și luându în considerare părerile tuturor, ținându apoi cont de concludul D-vostre, dtto. 26 August 1888, ca să aplanăm tote afacerile controverse pendent, am făcut încercarea de împăciuire.

Din partea în. Ministeriu r. m. de finanță au intervenit ca membri în comisiune: Domni Fejér Miklos, consiliar ministerial, Angyal, consiliar de secțiune și Dr. Csávási, consiliar la direcțiunea r. m. fisală. totodată referențe în procesele sus amintite, au intervenit și D-lu comite suprem în sesiuni în calitate de comisari regiu, și deastădată, — respectu membrilor comisiei — am fost înteminați cu totă afabilitate.

Obiectele, despre cari aveam a ne împăciui au fost următoarele:

1. Rectificarea titulei la cărțile funduore (ștergerea clausulei din protocoalele funduare: „în posesiunea și proprietatea fostilor grănițeri“, și inferarea realităților pre comunele actuale politice).

Aci caută să premitem pentru deslușirea cauzei, că guvernul — după cum ni-s'a descoperit verbal — în un proiect de lege, pe care voiesce al presenta legislațiunii, și prin care voiesce a regula referințele de posesiune a grănițerilor din sustatul al II-lea regiment confinar, recunoșce quidem ore cari îndreptăți a fostilor grănițeri la munți și păduri, decă puce la acesta din un principiu cu totul fals, subsumându, că pe valea Someșului comunele ca corporațiuni au fost domni pământeni, ăer locuitorii iobagii lor, apoi, ca în cercurile Borgoului și a Monorului, a fost erariul domnului pământean, ăer locuitorii iobagii lui, va să dăcă, ignoreză cu totul diploma regelui Mathias din anul 1475 și diploma imperătesei Maria Teresia din anul 1766 prin cari sunt recunoștiti toți locuitorii fosti grănițeri din sustatul al II-lea regiment rom. de grăniță de liberi, puce dă în numitul proiect de lege din acelu principiu fals, că în aceste comune există referențe a între fostii iobagi și domni pământeni, după determinațiunile legilor urbariale, se intenționează a se regula acestă referență prin segregarea unei părți a pădurilor și pășunilor comunale pentru familiile fosti grănițere, și prin înfierarea acestora în cartea funduară ca părți ideale numai pe numele numitelor familii, ăra celelalte păduri și pășuni să rămână curat a comunelor politice, la cari se aibă nu numai fostii grănițeri, ci și toți ceilalți locuitori din comune, căți s'au aședat în fosta grăniță și cari se vor

mai aședa de aci înainte, fiă ei veniți din Rusia, Galiția sau ori și de unde.

Spre acestu scop s'au intentat procesele pentru rectificarea titulei la cartea funduară.

La prima vedere s'ar păre proiectul susu amintit favoritoru pentru familiile foste grănițere, căci o parte din păduri și pășuni ar deveni proprietate funduară a familiilor particulare grănițere cu care ar pute dispune după plac, de altă parte totu familiile grănițere ar rămâne îndreptățite — cu cailalți locuitorii negrănițeri laolaltă — de a trage folosele și din celelalte realități; dără lucru stă cu totulu almintrelea, căci:

a) Noi amu ținutu până acuma și ținem și de prezinte, că tôte acestea păduri și pășuni sunt proprietate esclusivă a fostilor grănițeri, prin urmare este esclusă ori-și-ce segregare, ăr familiile negrănițere n'au nici un dreptu la ele, decă dără nu există nici e titulu, pe basa căreia — fiă și prin v'runu proiectu de lege — se devină acestea familii ca din seninū comproprietate la numitele realități.

b) Pe basa numitulu proiectu de lege ar trebui după determinațiunile legiloru urbariale să se facă prin Tribunale pe cale procesuală, care proese ar dura 5—6 ani, și ar costa multe decă de mii de florini, fiindu aci a se plă-comisiunea judecătorească, ingineri, pricepători de lucru, advocați etc. și tôte sepele acestea aru căde numai pe spatele familiilor foste grănițere, în a căroru favoru s'ar face segregarea.

c) Abstragendū dela acestea, făcenduse segregarea și punenduse o parte din realități numite în cartea funduară pe familiile grănițeresci, acelea părți ideale ar fi espuse vândării, execuțiunii și în genere instrăinării și așa în 15—20 ani tôte realități segregate ar ajunge în mâna alorū vre-o căți-va precupeți, oari cu puțin ban, vinarșu, tăbaču etc. ar sci în timp și pe rândū așiacuira una câte una din părțile segregate, și familiile foste grănițere pe pământulu lor ar deveni proletare și servitorii străinilor veniți pe aci din alte țeri.

Aceste motive ne-au îndemnatu de a ne opune unei atar dispozițiunii; și fiindcă aci era vorba, că guvernulu caută să reguleze în ôrecare modu posesiunile grănițeresci: amu pășitu noi și amu recomandatū unu altu proiectu, pe basa unui principiu mai dreptu, mai salutaru și mai eficace de îndeplinitu, și anume:

Din partea comisiunei esmise de guvernū ni-s'au indigitatū, ca referințele de susu caută să fiă odată regulate, că în una și aceeași comună nu potū să existe bunuri, cari să fiă inferate în cartea funduară și pe comuna politică și pe fostii grănițeri, pe când de altă parte să existe în comună indiviți și familii, cari să fiă după legea comunală membri ai comunei politice, dără să nu aibă dreptu la munții, pădurile și pășunile comunei; decă amu făcutū propunerea, ca locuitorii din celea 44 comune din susutatulū confinū militarū, și anume: familiile de origiue grănițere râmân și mai departe locuitorii primordiali proprietarii munților, pădurilor și pășunilor comunali, ăr familiile, cari n'au fostu grănițere, să se rescumpe pe sine cu ôre-careva taxe solvinde odată pentru totdeuna în favorea comunei, și prin acesta rescumperare să intre și ele în drepturile grănicerilor din aceea comună va să dică: să se îngremieze în drepturile lor; din taxele solvite pentru această îngremiere să se facă unu fondū neatacaveru, a căru interesu să se folosescă pentru administrarea comunei, ăr familiile, cari n'ar voi a solvi aceste taxe, să fiă admise la pășunile și pădurile comunale, respective la venitele acelora numai pe lângă solvirea de taxe anuale, ce din timp în timp se voru determina prin reprezentanțile comunale.

Taxele de recumpărare s'au fostu propusu diferite și anume: pentru familiile aședate înainte de desfacerea grăniței pe teritorulu numitoru comune între cari și băieșii din Rodna: 50 fl. v. a. solvindu în 10 ani; pentru cei veniți după desfacerea grăniței până la anulū 1861 și anume, în comunele cu proprietăți mai micē 100 fl., în cele cu proprietăți mai marē 150 fl.; pentru cei veniți dela anulū 1861 până la anulū 1872, și anume în comunele cu proprietăți și venite mai micē 200 fl., în cele cu proprietăți și venite mai marē 300 fl., ăr în cele cu proprietăți și venite mai marē 500 fl. solvindu totū în timū de 10 ani, — ăr pentru cei ce se voru aședa în comunele grănițere de aci în colu ar fi fostu de a se statoru taxu prin unu statutū creandū în tenorea legii comunale, care taxă însă nu pôte fi mai mică, în

comune cu venite mai puținē de 300 fl. și în cele cu venite mai marē, de 500 v. a.

Această propunere a noastră în sperare, că se va face împăciuire și în celelalte afaceri pendente, s'au fostu primitu în comisiune cu modificări mai neînsemnate. (Va urma.)

Intēmplări diferite.

Atentatū cu dinamitā contra unni vice-spanū. Cetimū în numărulu mai nou alū lui „Kolozsvár“: Indiviț necunoscutū au sēvirșitū în sēra de Silvestru unu atentatū cu dinamitā contra lui Szikszay Lajos, vice-spanū alū comitatulu Sēlagiu. Sēra pe la 8 ôre s'a aușitū în casa vice-spanulu, în partea de cătră pimniță, o bubuitură complită, în urma căreia s'au stricatū ușile și ferestrite, pāretele pimniței s'a adrențuitū tare, și întregū edificiu s'a sguduitū, ba și casele din vecinū s'au cutremuratū. Pagubă mai însemnată nu s'a întēmplatū și nici vice-spanulu nu 'i s'a întēmplatū nimicu, dēr în urma spamei ce a suferitū, a căpētātū bătaia de inimă, fiindu bolnavū încă și acum. În urma cercetārei s'a constatatū, că casulū a provenitū din unu atentatū. Atentatorulū a slobođitū prin crepătura pimniței o umplătură de dinamitā; dinamita era pusă într'o buteliă de sticlă, alū căreia astupușu era strinsū legatū cu sfōră. La gātulū sticlei atentatorulū legă capētulū unei sfori, cu ajutorulū căreia o slobođi în pimniță, ăr celalaltū capētū alū sfōrei îlū legă la ferēstra pimniței. Sfōra însă a fostu prea scurtă, așa, că sticla n'a ajunsū până la fundulū pimniței, ci a atērnatū numai în aerū. Acestei împrejurări, precum și cantitāții prea micē de dinamitā este a se datori că n'a fostu sfārmatā întrēgā casa. Gātulū dopulū sticlei au rēmase întregi. — Că cine o fi fostu atentatorulū, asta încă nu o scie fōia ungurēscă; situațiunea susu dīsului vice-spanū însă trebuie că e fōrte critică, după ce mai on sēmă și astātōmnă 'i s'a aprinsū fēnulū din partea unorū dușmanū ai lui, cari asemenea au rēmășu necunoscutū. „Kolozsvár“ crede, că în casulū de față e vorba numai despre o rēsbunare personală și că alți complici la acestū atentatū n'au fostu.

Bătaia în Clușiu. Într'una din serile acestea s'a întēmplatū în Clușiu o bătaia, care era cătū p'aci să aibă unu rezultatū fōrte tragicū. Ețā cum istoricesce „Kolozsvár“ acestū casū: Patru inspectorii ai arendatorilor regaliilor de vinarșu, însoțiți de unu polițistū, umblau ca să prindă unu individū bănuitū ca contrabandistū de vinarșu. Bănuitulū nu peste multū timp se ivi și se dice că la elū s'ar fi aflatū în adevērū vinarșu de contrabandă. Inspectorii voiră să confiscē vinarșulū și pe contrabandistū să-lū escorteze. Contrabandistulū însă, cu numele Grigore Bodea, luă secura și sări asupra inspectorilor, cari însă, ajutați fiindu de polițistulū, trānșiră pe Bodea la pământū și-i luară din mână sēcurea, cu care voia să crepe capulū vre-unuia dintre inspectorii, apoi luară pe Bodea să-lū ducă din marginea orașulu, unde s'a întēmplatū conflictulū, în orașū. La unu locū Grigore Bodea începū să strige după ajutorū și la strigătele lui îi veniră într'ajutorū numărōșii locuitorii romāni (din strada „Felsőszénutza“), cari cu bâte și cu furci de fieru săriră asupra inspectorilor și a polițistulu, pe cari începură a-i îmblăti din grosū. Într'acestea unulū dintre inspectorii slobođi în vētū câteva descārcături de revolverū cu scopulū ca să înșpāmēnte pe atacatori, dēr la aușulū d sarcăturii de revolverū. atacatorii se iritară și mai multū și loviturile începură să cadă povoiu asupra capulu inspectorilor de vinarșu. În fine, dice „K. r.“ inspectorii vādūră, că deși suntū provēduți cu arme, mai bine le va fi, decă vorū lua o la sântōsa. O tuliră cătū îi ținură picioarele și cu asta, bătaia s'a terminatū. Afacerea s'a predatū tribunalulu.

Din camerele române.

În cameră: D-lū C. Răceanu depune o prețițiune a mai multorū cetățeni din orașulū Târgoviște, prin care cerū reconstituirea catedralei din acelu orașū.

D-lū C. Dobrescu (Argeșū) rōgă pe guvernū ca să trimită o circulară prin care să arate că tablourile statistice pentru împărțire de pământū făcute astă primăveră din ordinulū ministerulu suntū numai nisce lucruri pregătitoare. Trebuie să se liniștescă țērāni, cari n'au fostu trecuți din diferite cauze pe acele tablouri, ca să li se dea pământū. Între altele d-sa dice că democrații radicali și socialistii exploatează cauza țērānescă numai în scopuri electorale. Cere esplanții în privința acelora, cari facū țērānilorū cereri de pământū.

D-lū ministru P. P. Carpū rōgă pe d. Dobrescu ca să-i denunțe pe aceia cari au făcutū astfel de abuzuri, ca să-i pōtă da în judecată. La sfārșitū, d. Carpū dice că guvernulū nu pōte să oprescā pe țērāni a crede în făgăduelile ce li se facū de mai multū șarlatanū, cari se pretațū în apostoli.

D-lū Cogălniceanu împuță d-lui Dobrescu, că rēu face d-sa că ponegresce pe aceia, cari se interesează de chestia țērānescă. Nu trebuie să compromitemū și să vindemū acestă chestie pentru interese personale.

Se votează douē cereri de pământū. Se votează apoi indigenatele d-nilorū A. Oraveț, Al Dogarescu, Octavianū Arbisanu, Gh. Ghimbășianu, C. N. Negruți, Ralian Samitca din Craiova. Indigenatulū d-lui Ionū Ionescu a fostu respinsū.

Se notēză prelungirea termenulu convenției cu Franca încă pe 6 lunī.

D-lū G. Tocilescu interpelēză guvernulū, decă are de gândū să prevēdă în bugetulū anulul viitorū alū ministerulu instrucțiunei publice construirea universității în Iași. — S'a comunicatū ministrulu respectivū.

Se cere apoi creditulū de 200,000 pentru a veni în ajutorulū comitetulu naționalū pentru participarea Romāniei la esposițiunea universală din Parisū din 1889.

D-lū N. Blaremburg dă cetirea raportulu delegațilorū secțiunilorū în această privință. (Aplause).

D-lū Ionū Lahovary, rōgă pe d-nii deputați ca să voteze acestū creditū. E în interesulū nostru materialū chiar, ca să participămū la esposiție. Europa se vadă progresulū nostru în timpū de 15 ani. (Aplause).

Creditulū puindu-se la votū, se votează fără altă discuțiă.

D-lū P. P. Carpū, ministru de externe, depune la biuroulū Camerei unu proiect pentru reducerea de 15 la sută din taxele tarifulu autonom. D-sa mai rōgă Camera să voteze unu creditū de 60,000, pentru a se plăti mai multorū persoane, la care Statulū a perceputū taxe ilegale. — Se votează și se adoptă.

Se votează apoi unu creditū pentru acoperirea cheltuelilorū ce se făcū cu căți-va bursieri dela școlā de agricultură dela Ferăstrēu.

În senatū: Discuțiunea asupra proiectulu de lege privitorū la retragerea celorū 26 miliōne în bilete ipotecare din circulațiă.

D-lū Aurelianū combate acestū proiectū ca importunū. D-sa caută a dovedi că retragerea acestorū bilete nu numai că nu va scādē agiulū, dēr va împovora și bugetulū cu o anuitate mai multă. D-nu Aurelianū conchide cerandū a se respinge acestū proiectū.

D-lū Menelas Ghermāni, ministru de finance, susține proiectulū ca folositorū comerțulu și cestiunei economice a țerei. D-sa dice, că prin retragerea acelorū 26 de miliōne, agiulū va scādē și decă va fi unu câștigū pentru țēră, trecenduse în bugetū o anuitate numai de 1 și jum. milionū. Termină spunendū că guvernulū va aduce unu proiectū de lege, care vōtându-se, va face să dispară agiulū cu desevēșire.

Legea s'a votatū

Literatură.

Revista pedagogică „Lumina pentru toți“ apare în București de douē ori pe lună, directorū Eniu Bălțeanu (calea moșilorū no. 138.) Abonamentulū pe anū 12 lei. Cuprinsulū n-rului 11 și 12, anulū IV, 1—a Noemvru 1888: Inlesniri pentru plata abonamentulu. Direcțiă; Știința la îndemāna tuturorū sēu viēta omulū și a animalelorū, E. B.; Transformismulū, D. Ionescu; Anecdote populare, Th. D. Speranțā; Cestiuni Pedagogice, I. R.; Dora D'Istria; Conferințele invēțătorilorū din Suceava, Falcicianu; Știința pentru toți,

după R. L. Studii asupra literaturii populare, Dobre Ștefanescu; Limba romānă, Studiu criticū de prof. François E. A. Buisson; Tēranca Romānă cea bună, după Gazeta Sătēnului; O carte pentru școlēle primare de orașe și de sate, de I. R., institutorū de orașū.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciulū biuroului de coresp. din Pesta)

Viena, 10 Ianuarie. Ađi se ținū marē debateri militare, la care iau parte toți comandantii de corpuri.

Berlinū, 10 Ianuarie. Precum spune „Post“, e apropiatā logodna princesei Alice de Hessen cu succesorulū tronulu rusescū.

DIVERSE.

Birtașū păcălitū. Într'o restaurațiū din Azuga își petreceau mai dennăđi mai multū tineri la unu paharū de vinū. Unū mucalitu, care se afla de față, se adresă cătră birtașū cu cuvintele: „En ascultă, avemū unu rēmășagū pe 10 ceaiuri și decă vrei să ne stai într'ajutorū, ado ceaiurile până se va deslega rēmășagulū. Cărcumarulū voiosū că face unū alișverisū bunū, merse și în scurtă vreme aduse pe masă 10 ceaiuri. Tinerii își petrecură până tārđiu, plătiră totū ce consumaseră și voiră să plece. — „D'apoi ceaiurile?“ întrebă birtașulū — „Așpētă să se deslege rēmășagulū“ dīse mucalitulū. Birtașulū făcū o față acră și întrebă, ce felū derēmășagū s'a făcutū. — „Apoi uite“, grai mucalitulū, „unulū dintre noi a dīsū, că când se va dērima coșulū (urloiu) fabricei, are să cadă spre gară, ăr eu am susținutū că urloiu-lū va cădē spre curte“. Birtașulū se vādū păcălitū, ăr tinerii plecară riđendū.

Unū ôspe pēcălitū. Cu altă ocaziune, pe când se aflau totū la birtașulū pēcălitū, veni între tinerii, cari se aflau la unu paharū de vinū, unū hāiatū dela Cāmpina. Avea să cumpere ceva dela fabrica de postavū din Azuga. — „Să facemū telegrafū“, grai mucalitulū din Azuga. — „Să facemū“, strigară cu toții. Ce era telegrafulū? Cum stau toți în jurulū mesei, mucalitulū spunea o vorbă la urechia vecinulu sēu, ăr acesta dedea vorba mai departe, până ce ajunge ērași acolo de unde a pornitū. De astādată, fiindcă și unū ôspe streinū, s'a aședatū la masă și birtașulū. Se înțelege, mucalitulū a îngrijitū ca la drēpta ôspelui să se așede birtașulū. Astfelū fiindū cu toții la masă și deôrece beuseră binisorū băēții, mucalitulū începū „telegrafulū“. Mucalitulū dīse cătră vecinulū sēu: „Patru litri de vinū“. Vorba merse din gură în gură în jurulū mesei, ajunse la ôspele din Cāmpina, ăr acesta o spuse vecinulu sēu dela drēpta. Și fiindcă vecinulū sēu era birtașulū, acesta se ridică frumușelū și aduse pe masă patru litri de vinū. La plătă rēmase uimitū ôspele streinū când i-a pusū în socotēlă și patru litri de vinū. Cei dela masă riseră și lāsărū pe ôspele să se înțelegă cu birtașulū.

Cursulū la bursa de Viena

din 9 Ianuarie st. n. 1889.

Renta de aurū 4%	101.90
Renta de hārtiă 5%	98.60
Imprumutulū căilorū ferate ungare	144.—
Amortisarea datoriei căilorū ferate de ostū ungare (1-ma emisiune)	98.50
Amortisarea datoriei căilorū ferate de ostū ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilorū terate de ostū ungare (3-a emisiune)	116.—
Bonuri rurale ungare	104.—
Bonuri cu clasa de sortare	104.—
Bonuri rurale Banatū-Timișū	104.—
Bonuri cu cl. de sortare	104.—
Bonuri rurale transilvane	104.—
Bonuri croato-slavone	104.—
Losuri din 1860	141.80
Acțiunile băncei austro-ungare	883.—
Acțiunile băncei de creditū ungar.	313.—
Acțiunile băncei de creditū austr.	310.75
Galbeni împērātesci	5.69
Napoleon-d'ori	9.55 1/2
Mārē 100 imp. germane	59.27 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	121.—

Editorū și Redactorū responsabilū:
Dr Aurel Mureșianu.

ABONAMENTE

la „GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni	3 fl. —
„ șese luni	6 fl. —
„ unu anu	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

pe trei luni	10 franci
„ șese luni	20 „
„ unu anu	40 „

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

pe anu	2 fl.
pe șese luni	1 fl.
pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

pe anu	8 franci
pe șese luni	4 „
pe trei luni	2 „

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate poștale.

Domnii, cari se voru abona din nou, se binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.

A V I S Ū.

Subsemnatul facu onor. publicu cunoscutu, că d-lu **Ioanū Săbădeanu**, la care am fostu mai mulți ani angajatū ca măestru, mi-a predatu confecționarea de încălțăminte. Lucrându d'aci înainte pe propria mea socotelă, mă voiu sili a confecționa încălțăminte bună după modelurile cele mai nouē și din materialulū celū mai solidū, cu prețuri moderate.

Atelierulū meu se află totū în curtea locuinței d-lui **I. Săbădeanu**. Comande atâtū după măsură câtū și pentru orī-ce reparaturī se primescū din bunăvoința d-lui **I. Săbădeanu** și în Prăvălia d-lui, Strada Căldărarilorū No. 485.

Cu înaltă stimă

George Olteanu,
pantofarū.

216,6—1

B. Sosirea postelor:

- a) Dela Rășnov-Zărnesc-Branū la Brașovū: 10 ore înainte de amēdī
- b) „ Zizinū la Brașovū: 9 ore a. m.
- c) Din Săcuime la Brașovū: 6 ore sēra.
- d) „ Făgărașū la Brașovū: 2 ore dimineața.
- e) „ Săcele la Brașovū: 6 ore 30 minute sēra.

Avisū d-lorū abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei sē binevoiescă a scrie pe couponulū mandatului postalū și numerii de pe fășia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.

Totodată facemū cunoscutū tuturorū D-lorū abonați, că mai avemū din anii trecuți numerī pentru complectarea colecțiunilorū „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potū adresa la subsemnata Administrațiune în casū de trebuință.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersulū trenurilorū

pe liniile orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 1 Iunie 1888.

Budapesta—Predealū					Predealū—Budapesta					B.-Pesta-Aradū-Teluș					Teluș-Aradū-B.-Pesta					Copșa-mică—Sibiu				
Tren de pers. sone	Trenū accele- ratū	Trenū omni- bus	Trenū mixt		Tren de pers. sone	Trenū accele- ratū	Trenū mixt	Trenū omni- bus		Trenū omni- bus	Trenū de pers.	Trenū de pers.		Trenū mixt	Trenū de pers.	Trenū mixt	Copșa-mică							
Viena	11.10	8.—			Bucuresci			7.30	Viena	11.10	2.—	Teluș	11.24	3.—	1.42		Copșa-mică		2.29	4.35				
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.18	Predealū			1.14	Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia	12.09	3.44	2.32		Șeica mare		3.02	5.05				
Szolnok	11.06	4.05	7.38	9.38	Timișū			1.45	Szolnok	11.20	12.41	Vințulū de josū	12.30	4.10			Lómneșū		3.46	5.46				
P. Ladány	2.02	5.47	5.39	12.02	Brașovū			2.32	Aradū	4.10	5.45	Sibotū	1.01	4.43			Ocna		4.18	6.17				
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51	Feldiōra			4.10	Glogovațū	2.17	4.30	6.—	Orăștia	1.32	5.13	11.—	Sibiu-Copșa-mică							
Vărad-Velenceze		7.11	9.18	2.11	Apața			7.10	Gyrok	2.37	4.43	6.13	Simeria (Piski)	2.32	6.15	11.21	Sibiu		8.50	10.—				
Fugyi-Vásárheli			9.27	2.19	Ágostonfalva			4.56	Paulișū	3.19	5.07	6.38	Deva	2.52	6.35		Ocna		9.17	10.24				
Mező-Telegd			9.44	2.32	Homorodū			5.37	Radna-Lipova	3.43	5.19	6.51	Branicica	3.23	7.02		Lómneșū		9.45	10.50				
Rév		7.41	10.21	2.55	Hașfalēu			6.07	Conop	4.05	5.41	7.10	Iia	3.55	7.28		Șeica mare		10.20	11.20				
Bratca		8.10	11.38	3.38	Sighișōra			8.36	Bērzava		6.09	7.37	Gurasada	4.08	7.40		Copșa-mică		10.49	11.45				
Bucia			12.16	4.01	Elisabetopole			9.12	Soborșinū		6.28	7.55	Zamū	4.44	8.11									
Ciucja		9.04	1.57	4.49	Mediașū			9.56	Zamū		7.25	8.42	Soborșinū	6.27	9.33									
Huiedin		9.34	3.11	5.31	Copșa mică			10.37	Gurasad.		8.34	9.41	Conopū	6.47	9.53									
Stana			3.40	5.40	Micăsaa			10.59	Iia		8.55	9.58	Radna-Lipova	7.28	10.27	5.50								
Aghiriș			4.15	6.12	Blasiu			11.16	Branicica		9.19	10.17	Paulișū	7.43	10.42	6.13								
Ghirbēu			4.36	6.24	Crăciunelū			11.37	Deva	1.47	9.51	10.42	Gyrok	7.59	10.58	6.38								
Nădășel			4.58	6.38	Teluș			12.16	Simeria (Piski)	2.08	10.35	11.07	Glogovaț	8.28	11.35	7.19								
Clușiu		10.34	5.26	6.56	Aiudū			12.33	Orăștia		11.09	11.37	Aradū	8.42	11.39	7.38								
Apahida	11.15			7.15	Vințulū de susū			1.05	Șibotū		11.39	12.—	Szolnok	9.17	12.31	6.20								
Ghiris	11.34			7.41	Uiōra			1.47	Vințulū de josū		12.12	12.29	Budapesta	2.32	5.12									
Cucerdea	12.45			9.18	Cucerdea			2.08	Alba-Iulia	8.55	12.29	12.46	Viena	6.—	8.20									
Uiōra	1.30			10.—	Ghirisū			2.30	Teluș	9.54	1.16	1.26		3.—	6.05									
Vințulū de susū	1.37			10.09	Apahida			2.53																
Aiud	2.07			10.19	Clușiu			3.26																
Teluș	2.26			10.48	Nădășelū			4.40																
Crăciunelū	3.11			11.55	Ghirbāu			5.—																
Blasiu	3.24			12.34	Aghireșū			8.—																
Micăsasa	3.54			12.52	Stana			8.36																
Copșa mică	4.09			1.34	B. Huiedin			9.02																
Mediașū	4.21			7.29	Ciucja			9.32																
Elisabetopole	4.21			7.56	Bucia			10.11																
Sighișōra	4.21			8.18	Bratca			10.51																
Hașfalēu	5.11			8.58	Rév			12.16																
Homorodū	5.45			9.34	Mezō-Telegd			1.19																
Ágostonfalva	6.12			9.53	Fugyi-Vásárheli			2.—																
Apatia	7.32			7.51	Vărad-Velenceze			3.04																
Feldiōra	8.17			8.17	Oradea-mare			3.36																
Brașovū	8.37			8.42	P. Ladány			3.52																
Timișū	9.06			10.50	Szolnok			4.03																
Predealū	9.45			10.08	Budapesta			4.47																
Bucuresci	1.55			11.51	Viena			7.30																
	2.53			8.42				7.30																
	3.28			10.50				7.30																
	9.35			11.04				7.30																
				8.42				7.30																
				10.50				7.30																
				10.08				7.30																
				11.51				7.30																
				8.42				7.30																
				10.50				7.30																
				10.08				7.30																
				11.51				7.30																
				8.42				7.30																
				10.50				7.30																
				10.08				7.30																
				11.51				7.30																
				8.42				7.30																
				10.50				7.30																
				10.08				7.30																
				11.51	</																			